

NOVIOCACTUM

Digitale nieuwsbrief van de afdeling Nijmegen van

Succulenta

Jaargang 8 nummer 12, december 2023

Rhipsalis pilocarpa uit de collectie van Johanna

Afdeling
Nijmegen

succulenta

Koninklijke Nederlandse vereniging van liefhebbers
van cactussen en andere vetplanten

SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE AFDELING NIJMEGEN

Theo Heijnsdijk   0487 – 542704
voorzitter   th.heijnsdijk@gmail.com

Johanna Jongekrijg   06-30426230
penningmeester   johannajongekrijg@gmail.com

Riet Maessen   024 – 3440425
secretaris   rietmaessen@xs4all.nl

REDACTIE NOVIOCACTUM

Ben Groen   06– 50996256
legroen28@gmail.com

Contributie: € 20,- per jaar (huisgenootleden € 10,- per jaar)

Bankrekening NL12ABNA0805932216 tnv J. Jongekrijg en/of
T. Heijnsdijk

Bijeenkomsten:

Wijkcentrum De Schakel, Archimedesstraat 9, 6533 MA Nijmegen

De 2de dinsdag in de maand behalve juni-augustus. Aanvang 19.30 precies.

Agenda

Dinsdag 12 december plant(en) meenemen die het eerst niet wilde doen en op de nominatie stond om in de klike te verdwijnen. En er nu er helemaal bovenop is gekomen. Wat heb je er aan gedaan om dit te bereiken? Of de planten waarmee een band hebt opgebouwd om een of andere reden. Kortom neem vooral veel mee, dan hebben we elkaar wat te vertellen.

Op 9 januari is onze nieuwjaarsbijeenkomst. Locatie nog onbekend

Redactioneel

De periode van eind november tot kerst is voor onze collecties een zeer rustige periode. Watergeven niet of nauwelijks, zaaien en verpotten is ook niet de geschikte periode. Toch is er nog leven in de brouwerij, hierbij denkend aan de cactussen die in deze periode bloeien. De eerste plaats komt toe aan *Schlumbergera truncata*, de lidcactus of kerstcactus, die nu overal in knop en bloei wordt aangeboden. Soms onder de verouderde naam *Zygocactus truncatus*. Er zijn door kwekers vele selecties gewonnen in alle gradaties van wit via zalmkleurig tot rood. Een zeldzamere verwant is *Schlumbergera x buckleyi*, een hybride van *Schlumbergera truncata* en *Schlumbergera russeliana*, gewonnen in 1840 door William Buckley van de Rollisson Nurseries in Engeland. Hiervan zijn meer dan 200 cultivarnamen bekend, in bloemkleur variërend van wit naar roze, tot vuurrood, perzikkleurig, geel en oranje. De meeste cultivars bloeien rondom kerstmis. Het was deze hybride die bij mijn grootouders op de logeerkamer stond, samen met de clivia. De plant heeft wat kleinere afgeronde leden in vergelijking met *Schlumbergera truncata*. Andere winterbloeiërs zijn te vinden binnen het geslacht *Rhipsalis*. Op de voorpagina *Rhipsalis pilocarpa*, in het Engels heet deze cactus de hairy-fruited wickerware cactus (de vlechtwerk cactus met behaarde vruchten). Een totaal anders uitziende *Rhipsalis* is de Red Coral cactus, *Rhipsalis ramulosis*, een gemakkelijke herfst en winterbloeier met kleine groen-witte bloemetjes en witte besjes aan de randen van haar brede bladvormige leden. De naam Red Coral cactus dankt ze aan de prachtige rode gloed van de bladvormige leden, als die veel licht ontvangen. Een verwant, *Rhipsalis baccifera*, wordt in het Engels de mistletoe cactus genoemd, want die heeft in deze periode witte besjes die lijken op die van de mistletoe. Misschien is het een idee om deze epifyt te gebruiken in plaats van de echte mistletoe. Bijvoorbeeld bij onze nieuwjaarsbijeenkomst

Ben

Schlumbergera truncata

Collectie Johanna

Rhipsalis baccifera ssp. *mauritiana*

Collectie Johanna

Van de voorpagina

Rhipsalis pilocarpa

Voor de verandering nu een winterbloeiende cactus, *Rhipsalis pilocarpa*, met fraaie, witte geurende bloemetjes van 2,5-4 cm die alleen of in paren aan de toppen verschijnen. Deze soort is in het herkomstgebied, Brazilië bedreigd, maar komt in cultuur tamelijk veel voor. In het wild groeit *Rhipsalis pilocarpa* epifytisch met slanke dunne cilindrische stengels, die eerst rechtop staan en bij het doorgroeien gaan hangen. De stengels zijn gesegmenteerd en kunnen op de segmenteindes splitsen. Het is een van de *Rhipsalis*soorten met haarachtige stekels die vooral de jonge delen te vinden zijn. Het was een experiment om de plant in onze tuin buiten onder de bolplataan te hangen. Ze groeiden matig, maar toch bleek hij na de verhuizing in oktober naar binnen, bescheiden te bloeien. Wij wachten nog op de rode besjes. Een aanrader voor de sombere dagen voor kerstmis. Stekjes beschikbaar bij Johanna of mij.

De plant gedijt op zure grond, goed licht en goed gedraineerde bodem, bijvoorbeeld 2 delen veenmos, 2 op 1 deel zand. Hieraan kunnen kleine schorschips aan toegevoegd worden om de drainage te vergroten en als koolstofbron te functioneren. Deze planten hebben van nature weinig voedingsstoffen nodig, dus uitgebalanceerde voeding is aan te bevelen. In de winter bevorderen een nachttemperatuur van 9/10 °C en een lage watergift (zonder kunstmest) de voorjaarsbloei. Wanneer de bloemknoppen verschijnen, kan de normale watergift worden hervat, evenals de bemesting. Waarom ze bij ons in de winter bloeien is mij een raadsel.

Ben

Rhipsalis pilocarpa collectie Johanna

Verslag lezing Theo Heijnsdijk

Bijeenkomst 14 november; aanwezig Theo, Ben en Johanna, Nia en Jac, Willem, Riet.
Theo opent de bijeenkomst: er zijn afmeldingen van Lieda (griep) en Threes (staar).
Nia en Jac zijn op bezoek geweest bij Truus en Gerard. Het ziet er niet naar uit dat Gerard nog op onze bijeenkomsten aanwezig kan zijn. Hij heeft veel last van evenwichtsstoornissen.
Theo werd opgebeld door de weduwe van Foppe die inmiddels met pensioen is. Theo heeft er nog boeken opgehaald voor de vereniging.
Dan kan Theo beginnen met zijn presentatie.
In november 2021 begon hij met de A; het jaar daarop in november kwam hij tot de G.
Vanavond start hij (weer in de novemberbijeenkomst) dus met G. Als eerste *Gasteria glomerata*

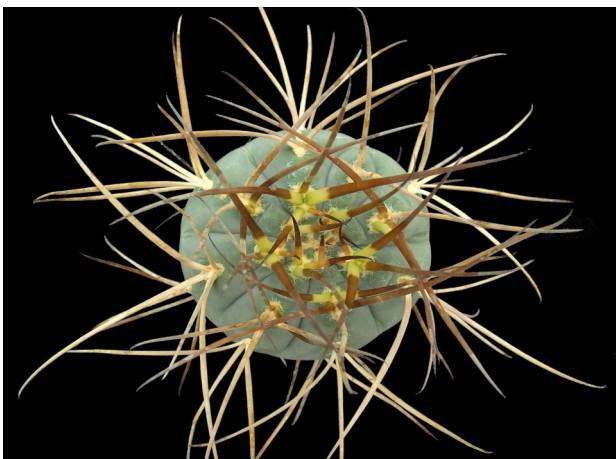
Bloemen *Gasteria glomerata*

Foto Theo Heijnsdijk

Gasteria glomerata collectie Ben

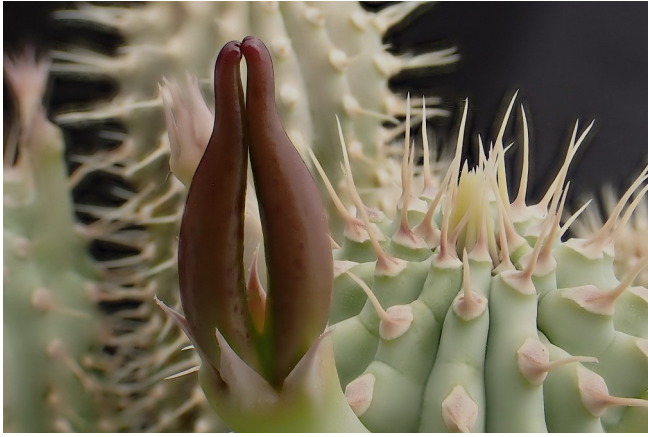
Foto Ben Groen

Gymnocalycium cardenasianum

Foto Theo Heijnsdijk

en dan volgen vele gymno's zoals o.a. *Gymnocalycium cardenasianum*, *Gymnocalycium mihanovichii*, en *G. saglionis* die volgens Ludwig in de natuur wel 1 meter hoog en 50 cm breed kan worden.

Vruchten Hoodia species

Foto Theo Heijnsdijk

Verder zien we een Haemanthus, de Hamatocactus setispinus (met nectarkliertjes: leuk voor de mieren!), Hattoria herminiae, diverse haworthia's. Dan zaden in de Hoodia. Op het scherm ook de Hoya carnosa. Langzamerhand aangekomen bij de K: Kalanchoe beharensis, de heel wollige Kalanchoe eriophylla en Kalanchoe kewensis met zijn erg variabele bladeren.

Kalanchoe eriophylla

Foto Theo Heijnsdijk

Dan is er pauze met een kleine traktatie van Theo. Na de pauze verder met de L., beginnend met Leuchtenbergia principis, en o.a. Lobivia, en de heel wollige Lophophora decipiens. Gevolgd door héél veel mammillaria's. Veel genoteerd maar toch maar niet hier opgenoemd, de eerste was de M. alba en de laatste die ik opgeschreven heb was de M. plumosa. Bij veel wist Theo er wat bij te vertellen en zoals bekend heeft Theo een ijzersterk geheugen en heel veel parate kennis. Het was wederom een mooie avond en gezellige avond. Als dank overhandigde Johanna hem een fles wijn. We kunnen vast nog wel een aantal novemberavonden met deze presentaties van Theo

Mammillaria albiflora

Foto Wim Alsemgeest